

**>> TERRAFAME OY
OSAVUOSIKATSAUS Q3 2018**

Terrafamen liikevaihto 86,0 miljoonaa euroa kolmannella neljänneksellä - Käyttökate, liiketulos ja kassavirta positiiviset

Avainluvut heinä–syyskuussa 2018

(vertailukauden Q3 2017 luku sulkeissa)

- Nikkeliä tuotettiin 7 326 tonnia (5 506) ja sinkkiä 16 530 tonnia (12 242).
- Liikevaihto oli 86,0 miljoonaa euroa (63,9).
- Käyttökate oli 12,9 miljoonaa euroa (47,6).
- Käyttökate ilman keskeneräisen tuotannon (KET) arvonmuutosta oli 3,8 miljoonaa euroa (-7,9).
- Keskeneräisen tuotannon arvo oli 163,2 miljoonaa euroa (111,9).

Tärkeimmät tapahtumat heinä–syyskuussa 2018

- Kauden aikana kumulatiivinen liikevaihto ylitti vuoden 2017 liikevaihdon. Käyttökate ja kassavirta olivat positiiviset. Liikevoittoa syntyi 4,7 miljoonaa euroa.
- Metallitehtaalla tehtiin kvartaalituotantoennätykset päätuotteissa. Nikkeliä tuotettiin 7 326 tonnia ja sinkkiä 16 530 tonnia.
- Kolmas rikkivedyn tuotantolinja otettiin käyttöön. Uusi linja nostaa metallitehtaan tuotantokapasiteettia ja parantaa tehtaan tuotantoprosessin käyttövarmuutta.
- Akkukemikaalitehdasprojektissa käytiin läpi pääprosessien teknologiavaihtoehtoja, jatkettiin toteutussuunnittelua ja käynnistettiin maanrakennustyöt.
- Kaivosalueelle varastoitujen vesien määrä oli syyskuun lopussa 1,5 miljoonaa kuutiota, mikä vastaa 1–3 miljoonan kuution tavoitetasoa. Hyvän vesitaseen ansiosta puhdistetun veden purkupuutkea ei käytetty ajanjaksolla 9.8–5.9.2018.

Taloudelliset ja tuotannolliset tunnusluvut

	2018 Q3	2018 Q2	2017 Q3	2018 Q1–Q3	Vuosi 2017
Talous					
Liikevaihto, M€	86,0	76,7	63,9	248,4	220,0
Käyttökate, M€	12,9	11,1	47,6	33,8	13,6
Käyttökate ilman KET-muutosta, M€	3,8	3,3	-7,9	8,7	-74,3
Liikevoitto/-tappio, M€	4,7	3,4	42,5	10,5	-6,2
Keskeneräinen tuotanto ¹ , M€	163,2	154,0	111,9	163,2	138,0
Investoinnit, M€	16,4 ²	21,1	28,3	53,0	92,1
Oma pääoma, M€	310,2	304,6	245,7	310,2	295,6
Taseen loppusumma, M€	616,2	616,9	557,2	616,2	618,5
Käyttöpääoman muutos, M€	-5,3	8,8	59,1	17,6	85,6
Ylläpitoinvestoinnit, M€	5,5	7,8	2,9	18,2	14,9
Liiketoiminnan vapaa kassavirta ylläpitoinv. jälkeen ³ , M€	12,7	-5,5	-14,3	-2,1	-89,6
Kaivostuotanto					
Kokonaislouhintamäärä, Mt	10,3	10,8	9,0	31,3	35,1
Nikkeliä kasalle, t	10 630	11 791	13 192	34 655	46 200
Sinkkiä kasalle, t	23 594	24 803	25 697	72 693	91 827
Metallitehtaan tuotanto					
Nikkeliä tuotettu, t	7 326	5 920	5 506	19 667	20 864
Sinkkiä tuotettu, t	16 530	14 096	12 242	45 634	47 205

1) Keskeneräinen tuotanto (KET) on arvostettu kustannusperusteisesti 31.12.2017 alkaen.

2) Investoinneista 10,9 miljoonaa euroa kohdistui tuottavuuden parantamiseen ja kapasiteetin kasvattamiseen.

3) Liiketoiminnan vapaa kassavirta ylläpitoinvestointien jälkeen = Käyttökate – Käyttöpääoman muutos – Ylläpitoinvestoinnit.

Toimitusjohtaja Joni Lukkaraisen katsaus

”Päätuotteemme nikkelin sekä sinkin maailmanmarkkinahinnat laskivat kolmannella vuosineljänneksellä. Edelliseen vuosineljännekseen verrattuna nikkelin keskihinta laski heinä–syyskuussa 8,4 % dollareissa ja 6,1 % euroissa. Vastaavasti sinkin keskihinta laski 18,5 % dollareissa ja 16,5 % euroissa. Myös kuparin ja koboltin hinnoissa nähtiin laskua. Hintakehitys heijasteli pitkälti Yhdysvaltojen tuontitullien maailmanmarkkinoilla aiheuttamaa huolta.

Terrafamen ylösajossa saavutettiin kolmannella vuosineljänneksellä se tuotantotasoa, mikä syksyllä 2015 asetettiin ylösajon tavoitteeksi. Samalla teimme kaivoksen historian kvartaalituotantoennätykset sekä nikkellisä että sinkissä. Tämän myötä yhtiön liikevaihto nousi 86,0 miljoonaan euroon, ja ylitimme kolmannella kvartaalilla jo koko viime vuoden liikevaihdon. Olen erityisen iloinen siitä, että kassavirta kääntyi positiiviseksi. Lisäksi yhtiön käyttökate ilman

keskeneräisen tuotannon muutosta oli positiivinen samoin kuin yhtiön liiketulos. Tämä oli viides peräkkäinen kvartaali, jolloin Terrafamen liiketoiminta on ollut kannattavaa.

Olemme myös jatkaneet akkukemikaalitehtaan toteutus- ja tehdassuunnittelua, maanrakennustöitä sekä lupaprosessien valmistelua. Terrafamen hallitus on nyt tehnyt myönteisen investointipäätöksen tehtaasta. Arviomme mukaan tehdas kasvattaa yhtiön liikevaihtoa noin 200 miljoonaa euroa vuodessa. Myös Kainuulle ja koko Suomelle akkukemikaalitehtaan rakentaminen ja tuotannon käynnistäminen tuovat huomattavia positiivisia talousvaikutuksia, jotka näkyvät kokonaistuotoksessa, työllisyydessä, arvonlisäyksessä sekä verotuloissa.

Heinä–syyskuussa henkilöstöllemme sattui kolme poissaoloon johtanutta tapaturmaa, ja tapaturmataajuutemme liukuvasti 12 kuukauden ajalta oli syyskuun lopussa 7,3. Haluamme parantaa työturvallisuutta ja olemme jatkaneet ja tehostaneet turvallisuustyötämme. Kiinnitämme yhä enemmän huomiota eri työrooleissa tarvittaviin turvallisuusvalmiuksiin.”

Markkinakehitys

Nikkelin keskihinta vuoden 2018 kolmannella vuosineljänneksellä oli 13 266 Yhdysvaltain dollaria tonnilta, mikä oli 8,4 % alhaisempi kuin edellisellä neljänneksellä (Q2 2018: 14 476) ja 26,0 % korkeampi kuin vuotta aiemmin (Q3 2017: 10 528). Nikkelin merkittävin käyttökohde oli edelleen ruostumaton teräs, ja sen käyttö myös sähköajoneuvojen litiumioniakuissa kasvaa erittäin nopeasti. Kuluneella kvartaalilla nikkelin hintakehitys heijasteli Yhdysvaltojen ja Kiinan kaupankäyntiin liittyviä viimeaikaisia haasteita.

London Metal Exchangen (LME) ja Shanghai Futures Exchangen (SHFE) yhteenlasketut nikkelivarastot ovat pienentyneet jokaisella vuosineljänneksellä vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien. Vuoden 2018 heinä–syyskuussa LME:n ja SHFE:n yhteenlasketut varastot laskivat edelleen noin 50 000 tonnia ja olivat syyskuun lopussa jo alle 250 000 tonnia (Q2:n lopussa: 300 000).

Sinkin keskihinta vuoden 2018 kolmannella vuosineljänneksellä oli 2 537 Yhdysvaltain dollaria tonnilta, mikä oli 18,5 % alhaisempi kuin edellisellä neljänneksellä (Q2 2018: 3 112) ja 14,4 % alhaisempi kuin vuotta aiemmin (Q3 2017: 2 963). Hintakehitys heijasteli Yhdysvaltojen teräkselle ja alumiinille sekä useille muille tuotteille asettamien tuontitullien vaikutuksia maailmantalouden yleiseen kehitykseen. Kiinan markkinalla oli nähtävissä myös sinkin kysynnän heikkenemistä.

LME:n ja SHFE:n yhteenlasketut sinkkivarastot laskivat edelleen heinä–syyskuussa. Varastot pienenevät nyt noin 100 000 tonnia ja olivat syyskuun lopussa noin 230 000 tonnia (Q2:n lopussa: 330 000).

Sekä kuparin että koboltin keskihinnat laskivat. Kuparin keskihinta heinä–syyskuussa oli 6 105 Yhdysvaltain dollaria tonnilta, mikä oli 11,2 % alhaisempi kuin edellisellä neljänneksellä (Q2 2018: 6 872) ja 3,8 % alhaisempi kuin vuotta aiemmin (Q3 2017: 6 349). Koboltin keskihinta heinä–syyskuussa oli 65 724 Yhdysvaltain dollaria tonnilta, mikä oli 25,0 % matalampi kuin edellisellä neljänneksellä (Q2 2018: 87 667) mutta 11,0 % korkeampi kuin vuotta aiemmin (Q3 2017: 59 237).

Yhdysvaltain dollarin kurssikehitys oli Terrafamen liiketoiminnan kannalta myönteistä. Toiseen vuosineljännekseen verrattuna dollari vahvistui kolmannella vuosineljänneksellä 2,4 % suhteessa euroon. Keskipurssi oli heinä–syyskuussa 1,1629 (Q2 2018: 1,1915).

Investoinnit

Terrafamen investoinnit olivat kolmannella vuosineljänneksellä 16,4 miljoonaa euroa (Q3 2017: 28,3 ja vuosi 2017: 92,1). Tästä summasta käytettiin tuottavuuden parantamiseen ja kapasiteetin kasvattamiseen 10,9 miljoonaa euroa.

Tuottavuuden parantamisen ja kapasiteetin kasvattamisen investointikohteista merkittävimpiä olivat akkukemikaalitehtaan toteutussuunnittelu ja hankkeen valmisteluun liittyvät maanrakennustyöt, sivukivialueen 2. lohkon perustusten rakennustyöt, sekundäärialueen 4. tuotantolohkon rakennustöiden viimeistely sekä rikkivetylaitos 2:n muutos- ja huoltotyöt.

Lupa-asiat ja ympäristöturvallisuus

Akkukemikaalitehtaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä eli YVA-menettelyssä jatkettiin arviointiselostuksen laatimista. Lisäksi aloitettiin kaivosalueelle edellisen toiminnanharjoittajan aikana välivarastoitujen vesienkäsittelysakkujen loppusijoittamista koskevan YVA-menettelyn valmistelu. Yhtiön koko toiminnan kattavan ympäristölupahakemuksen täydennykset toimitettiin Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon yhdessä päivitetyn lupahakemustekstin kanssa. Terrafamen nykyiset ympäristöluvat pysyvät voimassa aina siihen saakka, kunnes uusi ympäristölupa tulee voimaan.

Kaivosalueelle oli syyskuun lopussa varastoituna 1,5 miljoonaa kuutiota vettä (Q3 2017: 2,5 Mm³). Tuotanto toimi suurimman osan vuosineljänneksestä merkittävältä osin suljetussa kierrossa, eikä purkupuutkea käytetty ajanjaksolla 9.8–5.9.2018. Kaikkiaan heinä–syyskuussa kaivosalueelta johdettiin pois 0,6 miljoonaa kuutiota puhdistettua vettä (Q3 2017: 1,5 Mm²). Sekä purkuvesien sulfaattikuormitus 598 tonnia (Q3 2017: 2 477 t) että metallipitoisuudet jäivät selvästi luparajojen alapuolelle. Terrafamen toiminnan sulfaattikuormitus kolmannella vuosineljänneksellä oli historiallisesti erittäin alhaisella tasolla.

Kolmannen vuosineljänneksen aikana vietiin myös päätökseen laboratoriotutkimustyö, jossa selvitettiin harvinaisten maametallien ja uraanin talteenottoa.

Henkilöstö ja työturvallisuus

Terrafamen palveluksessa oli syyskuun 2018 lopussa 665 henkilöä (Q3 2017: 685). Lisäksi kaivosalueella työskenteli heinä–syyskuussa säännöllisesti noin 70 kumppaniyritystä ja näissä 590 henkilöä (Q3 2017: 681).

Kolmannella vuosineljänneksellä Terrafamen henkilöstölle sattui kolme poissaoloon johtanutta tapaturmaa, joista murskauslaitoksen huoltoseisakissa hoitotasolta tapahtunut putoamistapaturma luokiteltiin vakavaksi. Liukuva 12 kuukauden tapaturmataajuus eli poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti oli 7,3 (2017: 3,5).

Kauden jälkeiset tapahtumat

- Akkukemikaalitehtaan rakentamisen ja toiminnan aikaiset aluetalousvaikutukset julkaistiin osana tehtaan ympäristövaikutusten arviointiselostusta.
- Akkukemikaalitehtaan pääteknologioita koskevat sopimukset solmittiin avaintoimittajien kanssa.
- Terrafamen hallitus teki 24.10.2018 myönteisen investointipäätöksen akkukemikaalitehtaan rakentamisesta Sotkamoon.

Lähiajan näkymät

Terrafamen ylösajossa saavutettiin kolmannella vuosineljänneksellä se tuotantotaso, mikä syksyllä 2015 asetettiin ylösajon tavoitteeksi. Kolme vuotta kestäneen ylösajovaiheen jälkeen huomiota kiinnitetään erityisesti toiminnan tehokkuuteen, jatkuvaan parantamiseen ja kannattavuuden kehittämiseen.

Akkukemikaalitehdasprojektissa jatketaan tehdassuunnittelua ja maanrakennustöitä. Tavoitteena on jättää tehdasta koskeva ympäristölupahakemus alkuvuodesta 2019.

Tässä tiedotteessa esitetyt Terrafame Oy:n taloudelliset tiedot vuodelta 2018 ovat tilintarkastamattomia FAS-lukuja.

Lisätietoa:

Toimitusjohtaja Joni Lukkaroinen, Terrafame Oy, p. 050 590 0720, joni.lukkaroinen(at)terrafame.fi

Terrafame Oy on suomalainen monimetalliyhtiö, joka tuottaa nikkeliä, sinkkiä, kobolttia ja kuparia Sotkamossa sijaitsevalla kaivoksellaan ja metallitehtaallaan. Suunnittelemme nyt päätuotteemme, nikkeli-kobolttisulfidin, jalostusta sähköajoneuvojen akkuihin sopiviksi nikkeli- ja kobolttisulfaateiksi. Tavoitteenamme on ympäristön kannalta kestävä, turvallinen ja kannattava liiketoiminta. www.terrafame.fi